

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych**
Oznaczenie kwalifikacji: **Z.05**
Wersja arkusza: **X**

Z.05-X-17.06
Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2017
CZĘŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Objawy przewlekłej niewydolności serca to:

- A. duszność, zmniejszona tolerancja wysiłku, obrzęki.
- B. trudności w chodzeniu, biegunka, bladość skóry.
- C. brak apetytu, bradykardia, zaburzenia pamięci.
- D. bezsenność, powiększenie trzustki, potliwość.

Zadanie 2.

Podopieczna po stracie męża przestała wychodzić z domu i spotykać się z sąsiadkami, zaniedbuje również codzienne obowiązki i higienę osobistą. Takie zachowanie może wskazywać na występowanie u podopiecznej

- A. halucynacji.
- B. hipomanii.
- C. depresji.
- D. urojeń.

Zadanie 3.

Pochylona sylwetka ciała, ogólne spowolnienie ruchowe, sztywność mięśniowa, drżenie spoczynkowe kończyn górnych, chód drobnymi kroczkami, to cechy charakterystyczne

- A. stwardnienia rozsianego.
- B. choroby Alzheimera.
- C. choroby Parkinsona.
- D. udaru mózgu.

Zadanie 4.

Pomocy opiekunki podczas załatwiania spraw w urzędzie będzie potrzebowała osoba

- A. z niewydolnością serca.
- B. chora na cukrzycę.
- C. z monoplegią.
- D. niesłysząca.

Zadanie 5.

Która z wymienionych potrzeb należy do potrzeb przynależności?

- A. Kontakt z drugim człowiekiem.
- B. Respektu i uznania innych.
- C. Rozwoju duchowego.
- D. Odpoczynku.

Zadanie 6.

Opiekunka środowiskowa organizując pomoc sąsiedzką osobie podopiecznej w dni wolne od pracy, wykorzystwała metodę

- A. pracy z indywidualnym przypadkiem.
- B. organizowania środowiska.
- C. projektu socjalnego.
- D. pracy z grupą.

Zadanie 7.

Podopieczna cierpi na chorobę Alzheimera w stadium początkowym. Uwzględniając możliwości funkcjonowania podopiecznej w środowisku społecznym, opiekunka powinna

- A. stymulować funkcje poznawcze, a szczególnie pamięć i orientację w rzeczywistości oraz zapewnić niezmienną otoczenia.
- B. proponować codziennie inne zajęcia, wydawać polecenia i nagradzać za ich wykonanie oraz zapewniać zmienność otoczenia.
- C. urozmaicać czas wolny, organizując różnorodne zajęcia, zmieniać porę posiłków, zachęcać do samodzielnych spacerów.
- D. zachęcać do indywidualnych ćwiczeń fizycznych, wyręczać podopieczną w wykonywaniu codziennych czynności.

Zadanie 8.

W celu rozpoznania bieżących problemów i potrzeb osoby podopiecznej opiekunka powinna zastosować przede wszystkim

- A. rozmowę i pomiar bezpośredni.
- B. wywiad i obserwację.
- C. obserwację i ankietę.
- D. wywiad i lustrację.

Zadanie 9.

Podopieczna chora na stwardnienie rozsiane zerwała kontakty ze znajomymi, nie wierzy też w skuteczność rehabilitacji. W tej sytuacji opiekunka powinna uwzględnić w planie pomocy

- A. wizytę podopiecznej u lekarza psychiatry.
- B. udział podopiecznej w grupie wsparcia.
- C. organizowanie spotkań towarzyskich.
- D. spotkania w klubie osiedlowym.

Zadanie 10.

Opiekunka w kontakcie z osobą podopieczną powinna prezentować postawę

- A. autentyczności i współczucia.
- B. współczucia i empatii.
- C. otwartości i uległości.
- D. akceptacji i empatii.

Zadanie 11.

Podopieczny skarży się na silny ból głowy. Opiekunka zaobserwowała również nagłe zaburzenia mowy, opadnięcie kącika ust po jednej stronie oraz trudności w zachowaniu równowagi. Objawy te mogą świadczyć

- A. o udarze mózgu.
- B. o hiperglikemii.
- C. o hipokaliemii.
- D. o zawale serca.

Zadanie 12.

Uciskowy opatrunek należy założyć na

- A. oparzoną skórę.
- B. uszkodzoną tętnicę szyjną.
- C. uszkodzoną żyłę na podudziu.
- D. ciało obce znajdujące się w ranie.

Zadanie 13.

Podopieczna poślizgnęła się w kuchni na terakocie i złamała nogę w podudziu. Po upewnieniu się, że nie ma innych obrażeń, opiekunka powinna wezwać pogotowie ratunkowe oraz

- A. poruszać kończyną podopiecznej, aby upewnić się, czy na pewno jest złamana.
- B. unieruchomić kończynę podopiecznej w pozycji zastanej.
- C. ułożyć kończynę podopiecznej w pozycji fizjologicznej.
- D. przenieść podopieczną na łóżko.

Zadanie 14.

Pielęgnacja paznokci wykonywana przez opiekunkę środowiskową u rąk podopiecznej polega na obcinaniu paznokci

- A. prosto i wycinaniu skórek.
- B. na półokrągło i wycinaniu skórek.
- C. prosto i natłuszczaniu paznokci wazeliną.
- D. na półokrągło i opiłowaniu paznokci pilniczkiem.

Zadanie 15.

W przypadku znacznie nasilonego nietrzymania moczu, zarówno u osób prowadzących aktywny tryb życia, jak i obłożnie chorych, wskazane jest stosowanie

- A. wkładek urologicznych, pieluch anatomicznych.
- B. wkładek urologicznych, majtek chłonnych.
- C. wkładów anatomicznych, pieluchomajtek.
- D. pieluchomajtek, pieluch anatomicznych.

Zadanie 16.

W utrzymaniu higieny intymnych części ciała wskazane jest stosowanie bielizny z włókien naturalnych oraz mycie okolic krocza

- A. zgodnie z potrzebą, stosowanie mydła o odczynie obojętnym, przestrzeganie kierunku wycierania odbytu od tyłu do przodu.
- B. codzienne, stosowanie mydła o odczynie kwaśnym, przestrzeganie kierunku wycierania odbytu od przodu do tyłu.
- C. po wypróżnieniu, stosowanie mydła o odczynie kwaśnym, przestrzeganie kierunku wycierania odbytu od tyłu do przodu.
- D. codzienne, stosowanie mydła o odczynie zasadowym, przestrzeganie kierunku wycierania odbytu od przodu do tyłu.

Zadanie 17.

W celu zapobiegania powstawaniu odparzeń należy nosić luźną odzież z włókien naturalnych, utrzymywać higienę miejsc narażonych na powstanie odparzeń oraz

- A. dokładnie osuszać skórę po myciu, stosować spirytus salicylowy.
- B. dokładnie osuszać skórę po myciu, stosować zasypki, pudry.
- C. stosować po umyciu balsamy nawilżające, pudry, zasypki.
- D. stosować na te miejsca spirytus salicylowy, opatrunek.

Zadanie 18.

Opiekując się podopiecznym umierającym, należy przede wszystkim

- A. zachować spokój i w miarę możliwości zaspokajać potrzeby podopiecznego.
- B. podawać środki przeciwbólowe i wykonywać zabiegi higieniczne.
- C. zapewnić spokój podopiecznemu i wspierać jego rodzinę.
- D. rozmawiać z podopiecznym i jego znajomymi.

Zadanie 19.

Wskazania do zastosowania zabiegów przeciwzapalnych z wykorzystaniem ciepła to:

- A. nerwobóle, migreny, wysoka gorączka, zapobieganie zakrzepicy.
- B. bóle mięśniowe, przykurcze, choroby reumatyczne, nerwobóle.
- C. bóle mięśniowe, krwotok z nosa, obrzęki pourazowe, krwiaki.
- D. stłuczenie, skręcenie, zwichnięcie, choroby reumatyczne.

Zadanie 20.

Okład ciepły składa się z warstwy

- A. wilgotnej, ceratki, suchej i należy go pozostawić na 2-3 godziny.
- B. wilgotnej, ceratki, suchej i należy go pozostawić na 6-8 godzin.
- C. wilgotnej, suchej i należy go pozostawić na 2-3 godziny.
- D. wilgotnej, suchej i należy go pozostawić na 6-8 godzin.

Zadanie 21.

Przygotowując i podając osobie podopiecznej leki drogą doustną, opiekunka powinna

- A. sprawdzić zalecanie lekarskie, umyć ręce, trzykrotnie sprawdzić nazwę leku, podać do popicia wodę, upewnić się, że leki zostały połknięte.
- B. sprawdzić zalecanie lekarskie, trzykrotnie sprawdzić nazwę leku, podać do popicia wodę, zapytać, czy leki zostały połknięte.
- C. sprawdzić nazwę leku, leki podzielić na małe porcje, podać do popicia napój, upewnić się, że leki zostały połknięte.
- D. umyć ręce, trzykrotnie sprawdzić nazwę leku, podać do popicia napój, zapytać czy, że leki zostały połknięte.

Zadanie 22.

Podopieczna samodzielnie chce zapuścić krople do uszu. Opiekunka powinna poinformować, żeby przechyliła głowę na bok tak, aby ucho, do którego ma wkropić lek, znalazło się

- A. wyżej i kierowała kropłomierz na wewnętrzną ścianę kanału słuchowego.
- B. niżej i kierowała kropłomierz na wewnętrzną ścianę kanału słuchowego.
- C. niżej i kierowała kropłomierz na zewnętrzną ścianę kanału słuchowego.
- D. wyżej i umieściła kropłomierz jak najdalej w kanale słuchowym.

Zadanie 23.

Podopieczna otrzymała zlecenie od lekarza ubezpieczenia zdrowotnego na zakup wózka inwalidzkiego. W celu uzyskania refundacji zlecenie to należy złożyć do

- A. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
- B. Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń.
- C. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- D. Narodowego Funduszu Zdrowia.

Zadanie 24.

Celem gimnastyki oddechowej jest

- A. wzmocnienie mięśni oddechowych, zwiększenie ruchomości klatki piersiowej i pojemności życiowej płuc.
- B. odżywienie mięśni i stawów poprzez poprawienie ukrwienia, zapobieganie przykurczom.
- C. oderwanie wydzieliny z płuc i jej przemieszczenie w oskrzelach.
- D. podniesienie ogólnej sprawności fizycznej osoby podopiecznej.

Zadanie 25.

Ćwiczenia wzmacniające mięśnie miednicy mniejszej wskazane są dla podopiecznego

- A. z zapaleniem pęcherza moczowego.
- B. z wysiłkowym nietrzymaniem moczu.
- C. ze zwyrodnieniem dolnego odcinka kręgosłupa.
- D. z zespołem korzeniowym odcinka krzyżowego kręgosłupa.

Zadanie 26.

Kule łokciowe to sprzęt ortopedyczny przeznaczony do przemieszczania się dla podopiecznej

- A. z paraplegią.
- B. z zaburzeniami równowagi.
- C. ze złamaniem kości kończyny dolnej.
- D. z dysfunkcją ręki, wymagającej oparcia ciężaru ciała na barkach.

Zadanie 27.

Ocenę stopnia samodzielności podopiecznego przy wykonywaniu podstawowych czynności życiowych opiekunka może dokonać przy pomocy skali

- A. Lawtona.
- B. Nortona.
- C. Douglasa.
- D. Katza.

Zadanie 28.

Unieruchomiony w łóżku podopieczny skarży się na ból, obrzęk, uczucie gorąca, mrowienie i zaczerwienienie w obrębie podudzia kończyny dolnej. Objawy te mogą wskazywać na

- A. zaostrzenie reumatoidalnego zapalenia stawów.
- B. zaostrzenie choroby zwyrodnieniowej stawów.
- C. zakrzepowe zapalenie żył.
- D. żylakowatość podudzi.

Zadanie 29.

Podopieczny po operacji ma zaleconą dietę bogatobiałkową. Podstawowymi źródłami białka o dużej wartości biologicznej są:

- A. mięso wołowe, cielęce, kurczak i indyk bez skóry, ryby, mleko i jego przetwory, nasiona roślin strączkowych.
- B. smażone mięsa, tłuste wędliny, chude ryby, grzyby, drobne jasne kasze, słodycze zawierające tłuszcz.
- C. kiszonki, wędzone mięsa i ryby, soki warzywne i owocowe, wędliny podrobowe, nabiał.
- D. tłuste mięso wieprzowe, kaczka, soki owocowe, rośliny strączkowe, pieczywo razowe.

Zadanie 30.

Opiekunka stwierdziła, że podopiecznemu po opłaceniu rachunków i zapewnieniu posiłków brakuje środków na zakup leków. W tej sytuacji należy zwrócić się z wnioskiem o zasiłek celowy do ośrodka pomocy społecznej. Wniosek ten musi podpisać

- A. członek rodziny.
- B. osoba podopieczna.
- C. pracownik socjalny.
- D. opiekunka środowiskowa.

Zadanie 31.

Opiekunka powinna stosować odzież ochronną w celu

- A. zabezpieczenia osoby podopiecznej przed drobnoustrojami.
- B. zapewnienia bezpieczeństwa sobie i osobie podopiecznej.
- C. zabezpieczenia siebie przed drobnoustrojami.
- D. zapewnienia ochrony odzieży prywatnej.

Zadanie 32.

Podopieczna jest osobą leżącą z powodu złamania kości podudzia. Jedyne córka ma małe dzieci, pracuje zawodowo i codziennie po pracy odwiedza matkę. Wydolność opiekunczą rodziny w stosunku do matki ogranicza

- A. trudna sytuacja finansowa.
- B. brak dyspozycyjności córki.
- C. brak łóżka rehabilitacyjnego.
- D. trudna sytuacja zawodowa córki.

Zadanie 33.

Podopieczna po śmierci męża przeżywa załamanie psychiczne, potrzebuje wysłuchania, życzliwego zrozumienia. W takiej sytuacji powinna uzyskać od opiekunki wsparcie

- A. psychoterapeutyczne.
- B. informacyjne.
- C. emocjonalne.
- D. socjalne.

Zadanie 34.

Po przebytym zawale serca podopieczna przeprowadziła się do innego miasta i zamieszkała z córką. W nowym miejscu zamieszkania nie ma znajomych, tęskni za towarzystwem. W celu integracji ze środowiskiem lokalnym podopieczna powinna uczęszczać na zajęcia do

- A. środowiskowego domu samopomocy.
- B. ośrodka interwencji kryzysowej.
- C. warsztatu terapii zajęciowej.
- D. klubu seniora.

Zadanie 35.

Podopieczna po zawale serca mieszka z córką, zięciem i wnuczką. Kto stanowi pierwotny system wsparcia dla podopiecznej?

- A. Opiekunka środowiskowa i pracownicy ochrony zdrowia.
- B. Instytucje ochrony zdrowia i organizacje pozarządowe.
- C. Wolontariusze i znajomi.
- D. Rodzina i sąsiedzi.

Zadanie 36.

Osobie z reumatoidalnym zapaleniem stawów w okresie remisji choroby w celu usprawniania zajętych chorobowo stawów, w ramach organizacji czasu wolnego, opiekunka powinna zaproponować zajęcia

- A. manualne, spacer.
- B. muzyczne, odpoczynek.
- C. w klubie tanecznym, relaksację.
- D. na siłowni, ćwiczenia oporowe z taśmą.

Zadanie 37.

Podopieczny nie radzi sobie z przygotowywaniem posiłków, nie potrafi zaplanować listy niezbędnych produktów do przygotowania, zwłaszcza gorących posiłków. W tej sytuacji opiekunka powinna zaproponować podopiecznemu trening

- A. prowadzenia gospodarstwa domowego.
- B. ergoterapeutyczny.
- C. poznawczy.
- D. kulinarny.

Zadanie 38.

Stosując choreoterapię, można osiągnąć

- A. rozwój zdolności intelektualnych.
- B. poprawę sprawności manualnej.
- C. poprawę sprawności fizycznej.
- D. rozwój mowy czynnej.

Zadanie 39.

Dla podopiecznej, która interesuje się historią, malarstwem, architekturą Egiptu, najbardziej wskazane jest zaproponowanie zajęć z zakresu

- A. ludoterapii.
- B. biblioterapii.
- C. teatroterapii.
- D. choreoterapii.

Zadanie 40.

Który sprzęt kuchenny ułatwi podopiecznej z założonym opatrunkiem gipsowym na lewej dłoni i przedramieniu samodzielne przygotowanie posiłków?

- A. Talerz z podgrzewanym dnem.
- B. Garnek z uchwytemi metalowymi.
- C. Zestaw sztućców z pogrubionymi uchwytemi.
- D. Deska do krojenia z mocowaniem do blatu kuchennego.